

Sverre Oskar Øverby

Solsideveien 380

2476 ATNA

Innlandet fylkeskommune

Høringsuttalelse – Nedleggelse av Storsteigen Videregående skole, skolested Nordstumo.

Jeg er tidligere lærer og avdelingsleder for skolen, nå pensjonist, men aktiv i lokalpolitikken.

Med denne erfaring og nærhet, er det med stor undring jeg registrerer at forslaget i det heletatt er fremmet. Jeg vil her gripe fatt i følgende:

1. Den profil de har og de resultater skolen oppnår.
2. Ungdommenes livskvalitet og deltakelse i arbeid og samfunnsliv.
3. Opplæringsloven.
4. Perspektivmeldingen og Stortingsmelding 32
5. Riksrevisjonenes påpekning og kritikk.

1.

Skolested Nordstumo har følgende inntakskriterier:

Elevene skal ha som mål å fullføre et to pluss to løp (to år i skole / to år i bedrift som lærekandidat) innen dagens tre utdanningsløp.

Elevene skal ikke ha utfordringer som medfører ekstra /tettere bemanning enn det som vi i dag har for gruppen samlet. Dette gjelder så vel i skole som i fritid.

Elevene skal nyttiggjøre seg vårt heldøgnsstilbud og ha utbytte av dette både sosialt og faglig.

Målgruppen er: *Ungdom med interesse og evner for praktisk arbeid og mål om et yrke knyttet til ett av våre tilbud. I tillegg trenger ungdommen endring av miljø, boforhold, avstand til negative opplevelser etc og behov for å øve livsmestring, folkehelse, selvstendighet, og sosiale ferdigheter. Ungdommen skal ha rett til, og ha et dokumentert behov for tilrettelagt undervisning.*

I all beskjedenhet utnevner jeg meg sjøl til arkitekten bak dette i 2021. Da endret skolen målsetning fra å kunne fullføre Vg 1 over 2 – 3 år til å tilby et 2 + 2 løp innen lærekandidatordningen.

Resultatene viser at andelen av elevene som går ut av skolen og over i ordinært eller tilrettelagt arbeid er betydelig og stadig økende Dette sammen med en økende satsing på lærekandidatordningen i fylket, vil gi mange ungdommer mulighet til et normalt yrkesliv de ikke oppnår uten disse tiltakene.

2.

Solskinshistoriene er mange. Samfunnsregnskapet og livskvalitet for den enkelte er kongruent og selvforklarende. Hvorfor kan ikke nærskolene løse dette? Dette ligger i målgruppebeskrivelsen, nevnt i punkt 1. Mange ungdommer trenger skifte av miljø. De trenger også samvær med andre som har falt utenfor for å se at de ikke er alene og kan oppleve mestring og positive opplevelser i skole og fritid. De må bygge selvbilde og selvtillit. *Folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap og bærekraftig utvikling* er tverrfaglige tema i fagfornyelsen og gjelder kanskje spesielt disse elevene. Dette må vektlegges i tilrettelegging og gjennomføring av skolehverdagen, men ikke minst i øvrig veiledning, som utøves resten av døgnet ved skolen.

Skolens helhetlige tilbud fører til resultater, ingen andre kan erstatte, for de aktuelle elevene. Skoleeiers kriterier om «fullført og bestått» må også gjelde for de med litt vanskeligere utgangspunkt, til varig glede for den enkelte, næringsliv og offentlige budsjetter.

3.

Opplæringsloven § 1-1 slår fast retten til at barn, ungdom og voksne skal ha god opplæring i et godt miljø. Samme lov tar i kapittel 11 opp tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging. Et heldøgns tilbud er ikke nevnt som et tiltak i loven, men har i praksis vist seg å være et nødvendig tiltak for at enkelte elever a) skal komme seg på skolen og b) være i stand til å ta imot undervisning – være oppmerksomt til stede i et klasserom. Dersom bo- og livsmestring i et felles miljø, i tilknytning til skole, ikke faller inn under den lovpålagte tilretteleggingen, må dette søkes finansiert (medfinansiert) av bl.a. Staten. Viser her til statlige målsetninger og forpliktelser som bla annet kommer fram i mine punkter under. Dette må grundig undersøkes, før man trekker konklusjon om skolestedet skjebne.

4.

Finansministeren la nylig fra Perspektivmeldingen. Også denne tar for seg andelen arbeidsuføre og yrkesaktive i Norge og tiltak for å forbedre dette. Også her må fokuset rettes mot unge og samfunnets tilrettelegging, tilpasset opplæring og fleksible løsninger for å få flere unge ut i arbeid etter endt skolegang. Lærekandidatordningen er generelt et utmerket tiltak i denne anledning, noe Nordstumoens elever er knyttet opp til, med gode resultater.

Jeg viser også til Stortingsmelding nr 32 (2020 – 2021) om veien ut av utenforskap.

5.

Riksrevisjon peker nylig på den sterke økningen av unge uføre i Norge siden 2010. Den retter kritikk mot myndighetene for å gjøre for lite for denne gruppen. Skolested Nordstumo under Storsteigen videregående, er i praksis en del av løsningen for å bremse og snu denne utviklingen. Man burde derfor se på muligheten for å tilby dette på flere steder, istedenfor å ta vekk det som virker. Også sett opp mot Riksrevisorens kritikk og den skremmende utviklingen som avdekkes, må Fylkeskommunen videreføre dette tilbudet, en nedleggelse er meningsløs på alle måter.

Atndalen 28.08.2024

Sverre Oskar Øverby

